

Huvudman

Thoren Framtid AB
Organisationsnummer 556749-7051
info@thorenframtid.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Thoren Framtid Vargen i Kiruna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 23 juni 2022.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Thoren Framtid AB en anmärkning avseende brister rörande utformning av beslut om anpassad studiegång. Thoren Framtid AB ska senast den **31 mars 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser handledare och lokaler för fjärrundervisning, ordningsregler, forum för samråd med elever, planen mot kränkande behandling samt anmälningsskyldigheten för kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:3855) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har vårterminen 2022 genomfört en tillsyn av Thoren Framtid Vargen i Kiruna kommun. Skolinspektionen har i beslut den 23 juni 2022 tilldelat Thoren Framtid AB en anmärkning rörande brister avseende handledare och lokaler för fjärrundervisning, utformning av beslut om anpassad studiegång, ordningsregler, forum för samråd med elever, planen mot kränkande behandling samt anmälningsskyldigheten för kränkande behandling. Skolinspektionen avstod från att ingripa gällande brister i signeringen i betygskatalogen.

Thoren Framtid AB har den 28 oktober 2022 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen. Huvudmannen har därefter inkommit med kompletteringar mellan den 15 november 2022 och 7 december 2022. Huvudmannen har yttrat sig över underlaget för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Thoren Framtid AB har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Uformning av beslut om anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen har utbildat rektorn och biträdande rektorn gällande hur beslut om anpassad studiegång ska utformas. Rektorn har tillsammans med elevhälsoteamet gått igenom reglerna kring anpassad studiegång vid ett tillfälle och specialpedagogen har gått igenom detta med lärare vid ett tillfälle. Vidare framgår att alla tidigare beslut om anpassad studiegång har setts över av rektorn och elevhälsoteamet samt med direkt berörda lärare. Alla beslut om anpassad studiegång har skrivits om enligt huvudmannens mall. Enligt huvudmannen har fokus varit på att det ska framgå vilket ämne som berörs och i vilken omfattning avvikelser har gjorts.

Skolinspektionen har tagit del av fem åtgärdsprogram innehållande beslut om anpassad studiegång. I merparten av besluten framgår hur mycket tid inom respektive ämne som omfattas av anpassningen, vilket är preciserat i minuter, samt vilka ämnen som omfattas av anpassningen. I fyra beslut om anpassad studiegång framgår dock att den anpassade studiegången omfattar SO (samhällsorienterande ämnen) och NO (naturorienterande ämnen). Det framgår dock inte vilka av de samhälls- respektive naturorienterande ämnena som omfattas av anpassningen.

I ett av besluten om anpassad studiegång framgår inte hur mycket tid som omfattas av anpassningen. I beslutet framgår endast vilka ämnen som omfattas samt att eleven följer ordinarie schema fram till och med lektionen efter lunch.

Rättslig reglering

Om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till

gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att avhjälpa brister i beslut om anpassad studiegång. I de flesta besluten framgår numera vilka avvikelser som gjorts i ämnen respektive i tid. Dock bedömer Skolinspektionen att det i några beslut om anpassad studiegång kvarstår brister. Det gäller beslut där det inte framgår i vilket eller vilka av de samhällsorienterande ämnena (samhällskunskap, religionskunskap, historia och geografi) samt naturorienterande ämnena (biologi, fysik och kemi) som omfattas av anpassningen. I besluten anges enbart SO respektive NO. I ett beslut om anpassad studiegång framgår inte heller hur mycket undervisningstid som omfattas av anpassningen, vilket är en brist. Ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för den enskilde eleven eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Av beslutet ska det framgå vad som beslutats, det vill säga vilka ämnen som berörs och hur mycket undervisningstiden minskar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Thoren Framtid AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Vargen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utformning av beslut om anpassad studiegång. Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att beslut om anpassad studiegång ska uppfylla författningarnas krav. Merparten av besluten innehåller nu uppgifter om hur mycket undervisningstid som minskas med anledning av den anpassade studiegången samt vilka ämnen som berörs, men det gäller inte alla beslut. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Thoren Framtid AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att lektionerna som bedrivs via fjärrundervisning är bemannade med handledare. Undervisning bedrivs via fjärrundervisning i moderna språk samt modersmålsundervisning. Dessa lektioner sker i skolans lokaler. Under ledning av rektorn har handledare inom en handledargrupp schemalagts på dessa lektioner. Skolinspektionen har tagit del av schema över lektioner som bedrivs via fjärrundervisning. Av dessa scheman framgår namn på respektive handledare som är bemannade på de olika

lektionerna. Vidare framgår att elever som vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn deltog via fjärrundervisning hemifrån inte längre gör det.

Rättslig reglering

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne ska fatta ett beslut om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången (21 kap. 9 § skollagen). Huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 5 § skolförordningen). Huvudmannen ska till Statens skolinspektion anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 6 § skolförordningen).

Elever som deltar i fjärrundervisning ska göra det i lokaler som skolenheten disponerar (21 kap. 12 § skollagen).

Vid fjärrundervisning ska det finnas en handledare. I grundskolan ska handledaren finnas närvarande där eleverna befinner sig. Handledaren ska vara en för detta ändamål lämplig person (21 kap. 13 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har sett till att det med start hösten 2022 finns regelbundna klassråd som genomförs av klassens mentor/klasslärare. På klassråden har eleverna tagit fram trivselregler som ska gälla för den egna klassens lektioner.

Enligt huvudmannen finns det elevråd. På elevrådet vecka 40 har alla klasser presenterat sina klassers trivselregler och utifrån detta har elevråden samt rektorn tagit fram skolans ordningsregler. Ordningsreglerna har sedan presenterats i alla klasser och delgivits skriftligt till all personal. Personalen har fått möjlighet att ge synpunkter på ordningsreglerna innan dessa fastställdes.

Under vecka 46 ska enligt huvudmannen ordningsreglerna utvärderas på elevrådet och i samband med detta ska lärarna utvärdera ordningsreglerna och lärarnas synpunkter tas med till elevrådet. Ordningsreglerna kommer att utvärderas på samma sätt även under våren 2023 och vid nästa läsårsstart tas nya ordningsregler fram.

I en komplettering från huvudmannen framgår av protokoll från elevrådsmötena, genomförda under höstterminen 2022, att utvärdering av ordningsreglerna har genomförts. Lärarna har även diskuterat ordningsreglerna på arbetslagsmötet den 22 november 2022.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Forum för samråd med elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i redovisningen av vidtagna åtgärder att det finns klassråd och elevråd på skolan vilka har införts läsåret 2022/2023. Klassråden är schemalagda och genomförs en gång per vecka i varje klass och mentorn/klassläraren deltar på klassrådet. Elevråd är indelat utifrån stadie, ett för årskurserna 4-6 och ett för årskurserna 7-9. På elevrådet finns representation från varje klass.

De första elevrådsmötena för läsåret har ägt rum den 4 oktober 2022 för årskurserna 4-6 och den 6 oktober 2022 för årskurserna 7-9. Under dessa elevrådsmöten har ordningsregler, elevers arbetsmiljö samt planen mot diskriminering och kränkande behandling tagits upp. Rektorn kallar till elevråd kontinuerligt. Elevrådsmöten är inplanerade en gång i månaden framöver. Nästa elevrådsmöte är planerat till den 15 november 2022 för årskurserna 4-6 och den 1 december 2022 för årskurserna 7-9.

I en komplettering från huvudmannen framgår att elevråd har genomförts den 28 november för årskurserna 4-6 och den 1 december 2022 för årskurserna 7-9. Skolinspektionen har tagit del av protokollen från båda mötena.

Rättslig reglering

Vid varje skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum ska eleverna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs (4 kap. 13 § skollagen).

I läroplanen framgår att eleverna alltid ska ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Läraren ska utgå från att

eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan samt svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Planen mot kränkande behandling

Huvudmannen uppger i redovisningen att rektorn har lett arbetet med skolans plan mot kränkande behandling. Rektorn har sammanställt kartläggningar, genomförda kränkingsutredningar, statistik från elevhälsosamtal, elevenkäter och observationer vilka varit underlag för rektorns beslut om åtgärder i planen mot kränkande behandling. Enligt huvudmannen innehåller planen nu en främjande, en förebyggande och en åtgärdande del.

Enligt huvudmannen har all personal vid flera tillfällen deltagit i framtagandet av planen. Planen har presenterats på skolrådet av rektorn, på föräldramöten av klasslärare/mentor, under klassråd av klasslärare/mentor samt på elevråd av rektorn. Planen mot kränkande behandling har även förmedlats till alla elever och vårdnadshavare via skolans lärplattform.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2022/2023. Av planen framgår åtgärder som ska genomföras för att förebygga kränkande behandling. Det framgår även när dessa åtgärder ska genomföras och vem som ska genomföra dem. Enligt huvudmannens redovisning visar utvärdering av föregående års plan att planen inte varit implementerad och att planen inte varit aktiv. Därmed har planen inte kunnat utvärderas utifrån effekten av åtgärderna. I planen mot kränkande behandling framgår att planen utvärderas mot slutet av varje läsår samt revideras vid behov inför kommande läsår. Vidare framgår att planen ska vara reviderad och färdig att användas vid skolstart varje nytt läsår.

Anmäla kränkande behandling

I redovisningen uppger huvudmannen att de har gått igenom huvudmannens rutin för att uppmärksamma och anmäla kränkande behandling tillsammans med rektorn och biträdande rektorn. Huvudmannen uppger att rektorn och biträdande rektorn har förtydligat bestämmelserna kring att signalera om kränkande behandling till rektorn som i sin tur anmäler till huvudmannen. Enligt huvudmannen är detta även nedskrivet i planen mot kränkande behandling.

Huvudmannen uppger att arbetet med planen mot kränkande behandling har skett under lärtillfällen med personalen vid fem tillfällen mellan den 25 augusti 2022 och den 13 oktober 2022. Enligt huvudmannen har samtal förts om vad som är en kränkning för att skapa en gemensam förståelse och tolkning av begreppet. Vidare framgår att skolenheten har anmält uppgifter om kränkande behandling till huvudmannen. I en komplettering från huvudmannen framgår att samtliga i personalen har tagit del av den nya planen mot kränkande behandling den 27 oktober 2022. Diskussionerna om kränkningar som förts under ovannämnda lärtillfällen har lett till att en ny rutin för kränkningsanmälan tagits fram på elevhälsoteammöten. Den 20 oktober 2022 har skolans specialpedagog gått igenom den nya rutinen med arbetslagen.

Av kompletteringen framgår även att den nya rutinen tydliggör att mentor tillsammans med specialpedagogen ska vara utredare samt att vårdnadshavare ska kontaktas. Resultatet av de genomförda lärtillfällena samt den nya rutinen är att personalen har ökat sin medvetenhet kring vad som är en kränkning samt att personalen anmäler misstänkt kränkande behandling.

I kompletteringen framför huvudmannen vidare att det mellan perioden den 23 juni 2022 och den 8 november 2022 inkommit fyra anmälningar om kränkande behandling och att det genomförts fyra utredningar. Utifrån utredningarna har tre fall av kränkande behandling skett och åtgärder har i dessa fall tagits fram. I ett av fallen har åtgärderna följts upp och utvärderats vilka visade att kränkning upphört och att ärendet därmed har avslutats. I ett av fallen har uppföljning gjorts i vilken det framkommer att aktuell elev upplever att det fungerar bra. Vidare uppföljning samt utvärdering ska ske och ärendet är därmed inte avslutat. I ett av fallen har ärendet, vid tidpunkten för inskickad komplettering, inte följts upp än. I samtliga fall har personal på skolan fört samtal med inblandade parter samt vårdnadshavare till berörda elever. Mentor för aktuella elever har deltagit i utredningen. Samtliga fall har anmälts till rektorn och huvudmannen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas

efter deras ålder och mognad (2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

En lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av jurist Caroline Rönnegård.

Utredare Julia Wuotila har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Maud Karlström medverkat.